

- Anlatıcı Türleri
- Medya Metinleri
- Anlatım İlkeleri

1. Hikâyede anlatıcı; olayları, kişileri, zamanı ve mekânı okuyucuya aktaran kişidir. Yazarın kendi başından geçenleri anlatmasına birinci kişi anlatıcı, gördüğü ya da duyduğu şeyleri anlatmasına üçüncü kişi anlatıcı denir.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisinde anlatıcı diğerlerinden farklıdır?

- A) Evde yataklar yer yer sökülüdü. Şiltelerin, yastıkların köşeleri miniciklandı. Sandık, dolap, yüklük, kapalı nere varsa her yer arandı, bir şey bulunamadı.
- B) Odada bulunanlardan hiçbirisini tanımıyordu. Özenle düzenlenmiş, uzun bir masanın üstünde her zamanki gibi çeşit çeşit gazeteler, dergiler, bir daktilo, çoğaltma makinesi, kitaplar sergileniyordu.
- C) Kitabımın yeni baskısı haftaya çıkacak. Ancak bundan da çok ümitli olduğum söylenemez. İlk baskıyı bir şekilde eşe dosta tavsiyeyle aldırırım ancak bunun çok satacağını sanmıyorum.
- D) Selim sürekli gülümsüyor, yeni gelen misafirine çok iyi davranıyordu. Bu samimiyetten ilk başlarda rahatsız olan adam ise zamanla alıştı. Hatta durumdan keyif almaya başladı.

2. I. Siber saldırılar, insanların kişisel verilerine izinsiz erişmek amacıyla tasarlanmış özel yazılımlar aracılığıyla yapılır. Bunlara casus yazılım denir. Bu yazılımların birkaç türü vardır.
- II. Mutluluğun en tatlı hali! Her parçada yoğun kakao lezzeti, her ısırıkta eşsiz bir keyif. Gününüzü güzelleştirmek ve kendinizi şımartmak için en doğru seçim! “Şekerella” ile tatlı anlar yaratın, hayatın tadını çıkarın!

Bu metinlerin yazılma amacı sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) İkna etme - Eğlendirme
- B) Bilgilendirme - Olay yorumlama
- C) Olay yorumlama - Bilgilendirme
- D) Bilgilendirme - İkna etme

3. Yeni çıkan romanlarda benim dikkat ettiğim en önemli noktada anlatımın belirsiz olması. Zannederseniz yazar, yazma işi bittikten sonra kendisi de eline alıp bir kez okumuyor. Örneğin “Eve gelirken arkadaşını gördüm.” diye cümle yazmış oraya. Sonrası da yok. Gördüğü senin arkadaşın mı onun arkadaşı mı belirsiz.

Bu sözleri söyleyen birisi yeni çıkan romanlarda hangi anlatım ilkesine dikkat edilmediğini belirtmektedir?

- A) Açıklık B) Akıcılık C) Doğallık D) Tutarlılık

4. Televizyon, radyo, dergi, gazete ve sosyal mecralardaki her türlü sözlü ve yazılı anlatıma “medya metinleri” denir. Medya metinleri bilgi aktarma, eğlendirme, ikna etme, kültür aktarma ve olay yorumlama gibi amaçlarla yazılır.

Buna göre aşağıdaki medya metinlerinden hangisinin yazılış amacı yay ayrıç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Duyu organlarımızın çevremizde olan biteni anlamak için beynimize ilettiği tüm sinyallerin kaydedilmesi mümkün değildir. Öğrenmeyle sonuçlanacak süreç, beynimizin ancak dikkate değer bulunduğu sinyalleri değerlendirmesi ve yönlendirmesiyle gerçekleşir. (Bilgi aktarımı)
- B) KRM ayakkabıları... Şıklık ve konforun mükemmel buluşması! Adımlarınıza güven katacak tasarımlarımızla tarzınızı yeniden tanımlayın. Kaliteli materyaller, özenli işçilik ve benzersiz stil bir arada! Şimdi KRM'yi keşfedin ve farkı hissedin! (İkna etme)
- C) Makoko Nijerya'nın en büyük kenti olan Lagos'ta bir mahalle. Bu mahallede nehir üzerine inşa edilmiş çok sayıda ev var. Nijeryalı mimar Kunle Adeyemi ve çalışma arkadaşları bu bölgede yaşayan çocukların gidebileceği yüzen bir okul tasarlamış. (Olay yorumlama)
- D) Her yıl 21 Mart'ta kutlanan Nevruz, doğanın uyanışını ve yeni başlangıçları simgeler. Ateş üzerinden atlanır, dilekler tutulur ve coşkulu şenlikler düzenlenir. Ortak bir kültürel miras olan Nevruz, birlik ve dayanışmayı güçlendiren kadim bir gelenektir. (Kültür aktarımı)

5. I. Kasaba o gün büyük bir fırtınayla uyanmıştı. Hemen hemen herkesin geçimini balıkçılıkla sağladığı bu yer için fırtına güzel bir haber değildi. Ancak yapacak bir şey yoktu.
- II. Herhangi bir yorumda bulunmadan bu konuda ne düşündüğünü sordum ona. Samimiyetle yüzüme bakarak "Güzel soru." dedi. Ancak beni tatmin eden bir cevap vermedi.
- III. Gözlerim hep üzerindeydi. O da bana bakıyordu. Ben böyle bunalırken, onun yüzüne yavaş yavaş bir mutluluk yayıldığını gördüm. Ama birden gene sertleşti yüzü.
- IV. Şiir yazan bir abim vardı. Annem de zaman zaman büyük üzüntülerini doğaçlama şiirler söyleyerek dile getirirdi. Ben de şiir yazardım, ilkokulda ve kasabada bayağı ünlüydüm.

Numaralanmış metinlerin hangisinde anlatıcı türü diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV

6. Hikâye edici metinlerde birinci kişi ve üçüncü kişi olmak üzere iki tür anlatıcı vardır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde birinci kişi anlatıcı vardır.

- A) Emre, uzun yıllar sonra bir iş ortamında ilkokul arkadaşı ile karşılaştı. Bu duruma ikisi de mutlu oldu ancak ortamın gerektirdiği ciddiyeti korumakta zorlandılar. Çünkü ikisinin de aklına ilkokulda yaşadıkları komik anılar geliyordu.
- B) Alışveriş yaptığım dükkândan çıktığımda bardaktan boşanırcasına bir yağmur yağıyordu. Bir taksi bulmak umuduyla fırladım, sıırıslıklam olmaktan başka işe yaramadı çıkışım. Biraz sonra üşümeye de başladım.
- C) Sinan, üniversite son sınıf öğrencisiyken iş hayatına atılmaya niyetlenmişti. Farklı sektörlerde çeşitli deneyimleri oldu. Ancak bu girişimlerin her biri olumsuz sonuçlandı. En nihayetinde hem işler battı hem de okul uzadı.
- D) Geldikleri ev yeni bir binada olmasına karşın salon eski evleri andırıyordu. Özlem bu durumu en başta garipse de bir süre sonra alıştı, hatta evin mimarisini sevdi. Ev sahibi ile bu konuda sohbet etmeye bile niyetlendi.

7. Yazar son romanında yapmacıksız, süsten ve sanattan uzak bir dil kullanmış. Bu da kitabın kolay ve hızlı bir şekilde okunabilmesine etki etmiş. Zaten genel olarak söyleyiş kolaylığı olan ve bilinen kelimeleri kullanan yazar bu huyunu devam ettirmiş. Bunun yanında fazladan, gereksiz, aynı anlama gelen sözcükleri de kullanmamaya özen göstermiş.

Bu metinde anlatılan kitabın hangi özelliği vurgulanmamıştır?

- A) Akıcılık B) Doğallık C) Duruluk D) Özlülük

8. Medya metinleri bilgi aktarma, eğlendirme, ikna etme, kültür aktarma ve olay yorumlama gibi farklı amaçlarla yazılabilir.

Aşağıdaki medya metinlerinden hangisinin yazılış amacı diğerlerinden farklıdır?

- A) 1962 yılında bir grup üniversite öğrencisi, "Spacewar!" adındaki birden fazla bilgisayarda oynanabilen ilk oyunu geliştirdi. İki oyuncunun birlikte oynayabildiği oyunda, uzay gemileri kontrol ediliyordu.
- B) Dünyanın en yaygın iletişim araçlarından biri olan telefon, yaklaşık 150 yıl önce icat edildi. Bu buluş Alexander Graham Bell tarafından belgelendi.
- C) Kişisel alan; bedenimiz, duygularımız, düşüncelerimiz ve özel bilgilerimizden oluşur. Bu tür bilgileri sadece kendimiz biliriz ve öğrenmesini istediğimiz kişilerle paylaşırız.
- D) Değerli izleyenler, hepimiz hoş geldiniz. En sevdiğiniz şakalar, komik videolar ve eğlenceli meydan okumalarla gününüze neşe katmaya hazırız. Gülmeye hazır olun, çünkü burada sıkılmak yasak!